

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 222-40

Chișinău

27 ianuarie 2012

**Biroul Permanent
al Parlamentului**

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 45 din 26 ianuarie 2012.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului este Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

*Anexă: Hotărârea Guvernului (2 exemplare în limbile română și rusă) - 4 file,
proiectul de lege (în limbile română și rusă) - 6 file,
nota informativă (în limbile română și rusă) - 6 file.*

**Secretar general
al Guvernului**

VICTOR BODIU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
U.D.P. Nr. <u>185</u>	
<u>27</u>	<u>01</u> 20 <u>12</u>
Ora	

Ex. F. Țurcuș,
tel. 250-311

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
- 473 22 250104

Fax:
- 473 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 45

din 26 ianuarie 2012

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova

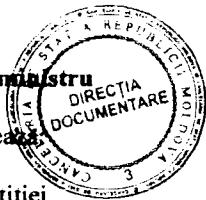
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

VLADIMIR FILAT

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Codul penai ai Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 324, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau persoană publică străină a banilor, titlurilor de valoare, serviciilor, privilegiilor, altor bunuri sau avantaje ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.”

2. Articolul 325

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau persoane publice străine a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor enumerate la art. 324 din prezentul Cod, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă,

se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”;

sanctiunea alineatului (2) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate”;

sanctiunea alineatului (3) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea ei”.

3. Articolul 326

sanctiunea alineatului (1) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate”;

sanctiunea alineatului (2) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate”;

sanctiunea alineatului (3) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea ei”.

4. La Capitolul XVI din Partea specială, titlul va avea următorul cuprins:
„Capitolul XVI. Infrațiuni de corupție în sectorul privat.”

5. La articolul 333, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un arbitru ales sau numit pentru soluționarea prin arbitraj a unui litigiu, o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală sau care lucrează pentru o astfel de organizație, a banilor, titlurilor de valoare, serviciilor, privilegiilor, altor bunuri sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni, în exercitarea îndatoririlor sale sau contrar acestora,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.”

6. Articolul 334

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unui arbitru ales sau numit pentru soluționarea prin arbitraj a unui litigiu, unei persoane care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă

organizație nestatală sau care lucrează pentru o astfel de organizație, a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor enumerate la art. 333 din prezentul Cod, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni, în exercitarea îndatoririlor sale sau contrar acestora,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”;

sanctiunea alineatului (2) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate”;

sanctiunea alineatului (3) se completează în final cu textul „iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea ei”.

7. La articolul 335 alineatul (1), după sintagma „persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală” se completează cu sintagma „sau care lucrează pentru o astfel de organizație”.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al
Republicii Moldova

La cea de-a 50-a ședință plenară GRECO, care s-a desfășurat în perioada 28 martie-aprilie 2011 la Strasbourg a fost aprobat raportul de evaluare în runda a III-a a Republicii Moldova la Tema I – Incriminări. Obiectivul principal al raportului este de a evalua măsurile luate de către autoritățile din Republica Moldova pentru a se conforma exigențelor ce decurg din prevederile: art. 1a și b, 2-12, 15-17 și 19.1 din Convenția penală privind corupția (STE 173); art. 1-6 din Protocolul adițional la Convenția penală privind corupția (STE 191). Concluziile raportului includ o listă de recomandări adoptate de GRECO și adresate Republicii Moldova pentru a îmbunătăți nivelul de conformitate cu prevederile menționate mai sus.

Astfel, pentru a asigura implementarea recomandărilor adresate de GRECO Republicii Moldova, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului penal.

1. Modificarea art. 324 și 325:

Potrivit echipei de evaluare GRECO (în continuare EEG) la art. 324 se face o distincție după caracterul material și imaterial al avantajului. Astfel, faptul de a „pretinde” și de „a primi” un avantaj (o ofertă) se referă doar la avantajele „cu caracter patrimonial”, iar faptul de „a accepta” un avantaj poate include orice serviciu, privilegiu, avantaj.

EEG a menționat că dispozițiile articolelor 324 și 325 CP nu precizează, dacă avantajele sunt pentru agentul public sau pot fi destinate unui terț, iar art. 324 nu prevede expres comiterea indirectă, prin intermediari, a actelor de corupție pasivă. În comparație, art. 326 CP prevede expres posibilitatea unui terț beneficiar în cazul de trafic de influență pasivă, cât și comiterea indirectă a acestor acte. EEG a atenționat cât este de important din motive de claritate și coerență ca infracțiunile de corupție să conțină aceleași elemente de bază.

Experții GRECO au subliniat că art. 324 și 325 se aplică doar actelor comise de un agent public „ce țin de obligațiile sale de serviciu” sau „sunt contrare acestora”. EEG este de părerea că clauza „ce țin de obligațiile ei de serviciu” aduce un element suplimentar – fără îndoială restrictiv – la incriminarea corupției, ceea ce poate face mai dificilă urmărirea infracțiunii.

În temeiul analizei menționate mai sus GRECO a recomandat de a ***alinia într-o mod coerent incriminările actelor de corupție din sectorul public din articolele 324 și 325 Cod Penal la prevederile articolelor 2 și 3 din Convenția penală privind corupția, pentru a se asigura, că aceste dispoziții includ fără nici o îndoială posibilă: a) faptul de a solicita, primi și accepta atât avantaje materiale cât și imateriale; b) actele de corupție comise printr-un intermediar sau în beneficiul unui terț; și c) toate cazurile în care un agent public îndeplinește sau se abține de a executa un act în exercițiul funcției, indiferent dacă acest act face sau nu parte din competența oficială a agentului public.***

Pentru a implementa **recomandarea a IV-a**, la art. 324 și 325 CP a fost prevăzută pretinderea, acceptarea sau primirea oricărui avantaj (indiferent dacă acesta este unul material sau imaterial) precum și săvârșirea actelor de corupție în beneficiul unei terțe persoane. La art. 324 a fost prevăzută săvârșirea faptei printr-un intermediar și a fost exclusă sintagma „ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestor obligații”.

2. Conform art.18 par. 1 al Convenției penale privind corupția fiecare Partea adoptă măsuri legislative și alte măsuri necesare pentru a se asigura că persoanele juridice pot fi reținute pentru infracțiunile de corupție activă, trafic de influență și pentru spălarea capitalului stabiliți în virtutea Convenției, atunci când ele sunt comise de către orice persoană fizică, care activează fie individual, fie în calitate de membru al unui organ al persoanei juridice, care exercită o funcție de răspundere în cadrul ei, în baza:

- unei puteri de reprezentare a persoanei juridice; sau
 - unei autorități pentru a lua hotărâri în numele persoanei juridice; sau
 - unei autorități pentru exercitarea unui control în cadrul persoanei juridice;
- precum și participarea unei astfel de persoane în calitate de complice sau de instigator la comiterea infracțiunilor menționate mai sus.

În acest context, în cadrul ciclului II de evaluare a Republicii Moldova Republicii Moldova, GRECO a recomandat **de a prevedea conform Convenției penale privind corupția răspunderea penală a persoanelor juridice pentru corupție activă și trafic de influență; de a clarifica aplicarea răspunderii penale a persoanelor juridice pentru spălare de bani; de a prevedea mai multe sesiuni de pregătire profesională a magistraților privind noțiunea de responsabilitate penală a persoanelor juridice cu scopul de a asigura aplicarea sa în practică; de a prevedea sancțiuni efective, proporționale și descurajatoare; și de a prevedea cât mai curînd posibil introducerea unui cazier juridic pentru persoanele juridice condamnate (recomandarea XII).**

Astfel, în vederea implementării recomandării XII, restantă din cadrul celei de-a II-a rundă de evaluare a Republicii Moldova, au fost propuse modificările respective la art. 325, 326 și 334 din Codul penal, fiind prevăzută persoana juridică în calitate de subiect al infracțiunilor respective.

Dintre țările care au fost evaluate în ciclul II de către GRECO, răspunderea penală a persoanelor juridice pentru acte de corupție este prevăzută în: Austria, Elveția, Estonia, Finlanda, Belgia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Norvegia, Franța, Danemarca, Georgia, Olanda, Croația, Ungaria, Portugalia, Statele unite ale Americii, Albania, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina.

3. Grupul de experți GRECO a recomandat **de a incrimina în mod explicit corupția pasivă și activă a arbitrilor naționali și străini conform art. 4 al Protocolului adițional la Convenția penală privind corupția (recomandarea III).**

Astfel, art. 333 și 334 CP a fost completat cu sintagma „arbitru ales sau numit pentru soluționarea prin arbitraj a unui litigiu”.

Articolul 7 și 8 al Convenției penale privind corupția se referă fără ambiguitate la „orice persoană care conduce sau lucrează pentru o entitate din sectorul privat” fără nici o restricție referitoare la funcțiile sau responsabilitățile persoanei. De asemenea, EEG a subliniat că art. 333 și 334 CP menționează doar „darea” și „primirea” unui avantaj, nu și oferirea, promiterea sau solicitarea unui avantaj, nici acceptarea unei oferte sau promisiuni, ceea ce contravine articolelor 7 și 8 din Convenția penală privind corupția. În plus, EEG a constatat că art.333 și 334 CP nu vizează decât actele care „intră în obligațiile de serviciu” a persoanelor care activează în entitatea privată, pe când Convenția penală privind corupția cere într-un mod general „prin încălcarea îndatoririlor sale”. În fine, dispozițiile referitoare la corupția din sectorul privat nu cuprind în mod explicit comiterea indirectă a infracțiunii (printr-un intermediar), nici terți beneficiari, contrar prevederilor din articolele enumerate.

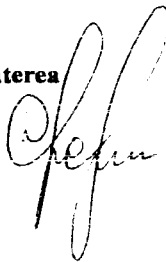
Ținând cont de aceste constatări, EEG a recomandat de a aduce în conformitate cu articolele 7 și 8 din Convenția penală privind corupția (STE 173) incriminările corupției din sectorul privat cuprinse în articolele 333 și 334 din Codul penal, anume cele referitoare la categoriile de persoane vizate, diferitele forme ale actelor de corupție, la comiterea indirectă a infracțiunii cât și implicarea unor terți beneficiari (recomandarea V).

Pentru implementarea acestei recomandări art. 333 și 334 CP au fost completate cu sintagma „prefinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor”, „pentru sine sau pentru o altă persoană” (beneficiarii terți ai avantajului). De la art. 333 alin. (1) a fost exclusă sintagma „intră în obligațiile de serviciu”, pentru a exclude acest element restrictiv. De asemenea art. 333 și 334 CP a fost completat cu sintagma „care lucrează pentru o astfel de organizație”, astfel încât să fie pasibile de răspundere penală nu doar persoanele care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală dar și orice angajat al acesteia.

Din considerentele sus-expuse, concluzionăm că prevederile proiectului menționat vor contribui la eficientizarea măsurilor legislative de contracarare a fenomenului corupției, precum și vor asigura respectarea angajamentelor normative asumate pe plan internațional.

Menționăm că implementarea prevederilor proiectului nu vor necesita cheltuieli financiare suplimentare.

**Director al Centrului pentru Combaterea
Crimelor Economice și Corupției**

Viorel CHETRARU